Bbl4_Vrije hoogte toogdoorgang

GEBRUIKSFUNCTIE(S)

- Alle gebruiksfuncties waarop artikel 4.180 Bbl van toepassing is (o.a. woon-, bijeenkomst-, kantoor-, onderwijs-, gezondheidszorg-, sport- en winkelfuncties).
- Uitzonderingen conform tabel 4.179 Bbl (bijv. woonwagen of bepaalde logiesfuncties met afwijkende hoogte-eis).

SAMENVATTING

Bij doorgangen met een halve-cirkelboog (toog) moet de bruikbaarheid ten minste gelijkwaardig zijn aan die van een rechthoekige doorgang met een vrije doorgang van 0,85 × 2,30 m (volgens Bbl). Dat is aantoonbaar het geval als, bij een vrije breedte van 0,85 m, de vrije hoogte in het midden van de toog ten minste 2,40 m bedraagt. Een gelijkwaardigheidsbepaling is niet nodig als een rechthoekig vlak van 0,85 × 2,30 m volledig in de doorgang past.

AANDACHTSPUNT(EN)

- Minimale vrije doorgang breedte: 0,85 m (Bbl art. 4.180).
- Vrije hoogte: conform tabel 4.179 Bbl; voor de meeste gebruiksfuncties 2,30 m.
- Looplijn en bruikbaarheid: ga uit van een persoon die de doorgang dicht langs de zijkant passeert; hanteer een loopafstand op minimaal 0,30 m uit de zijkant (begripsbepaling ‘loopafstand’). De vrije ruimte onder 45° voor het hoofd mag niet kleiner zijn dan bij een rechthoekige doorgang van 2,30 m.
- Gelijkwaardigheid niet nodig als het rechthoekig vlak 0,85 × 2,30 m volledig past in de toog.
- Stand van regelgeving: per 17 oktober 2025 is de minimaal vereiste breedte in art. 4.180 Bbl 0,85 m; er is wel een consultatie geweest voor aanscherping naar 0,90 m. Controleer bij toepassing de actuele wettekst.

VOORSCHRIFT(EN) Bbl

- **Artikel 4.180:** (Vrije doorgang – doorgang) minimale vrije breedte 0,85 m en vrije hoogte conform tabel 4.179.
- **Tabel 4.179:** vrije hoogte-eis (meestal 2,30 m; uitzonderingen voor o.a. woonwagens / bepaalde logies).
- **Bijlage I bij art. 1.1** (begripsbepalingen) – ‘Loopafstand’: meten langs de kortst realiseerbare lijn, waarbij op minimaal 0,30 m van constructieonderdelen kan worden gelopen.

© VKBN 1 november 2025

CASUS

In een ontwerp worden doorgangen toegepast waarvan de bovenzijde als halve cirkel (toog) is vormgegeven. Gevraagd is welke vrije hoogte in het midden van de toogdoorgang vereist is bij een vrije breedte van 0,85 m, zodanig dat de bruikbaarheid gelijkwaardig is aan een rechthoekige doorgang conform Bbl.

ANNOTATIE

Overweging(en)

Het Bbl voorgeschreven vrije doorgang is bedoeld om bruikbaarheid en bereikbaarheid te borgen, mede gegeven de toegenomen gemiddelde lichaamslengte. Bij een toog ontstaat aan de zijkanten een lagere vrije hoogte. De toets op gelijkwaardigheid richt zich op de reële looplijn: een persoon loopt doorgaans op circa 0,30 m uit de zijkant. De hoogte die deze persoon onder de toog tot zijn beschikking heeft (inclusief de schuine ‘kopruimte’ onder ca. 45°) moet ten minste gelijk zijn aan die van een rechthoekige doorgang 0,85 × 2,30 m.

Beoordeling

De oplossing is gelijkwaardig indien, bij een vrije breedte van 0,85 m en een cirkelvormige toog, de vrije hoogte in het midden van de toog ten minste 2,40 m bedraagt. Is een rechthoek van 0,85 × 2,30 m volledig in de opening op te nemen, dan is een beroep op gelijkwaardigheid niet nodig.

© VKBN 1 november 2025